

Verslag van de informatieve commissie Ruimte, Groen en Water van 8 januari 2020
Locatie: Commissiekamer, Provinciehuis

Voorzitter:

mw. mr. S.F. van Ulzen

Aanwezig:

mw. mr. drs. H.G.J. Bruins Slot (gedeputeerde), ir. R.G.H. van Muilekom (gedeputeerde), mw. W.A. de Boer-Leijnsma (PvdA), mw. E.J. Broere-Kaal (PVV), H. van Deún (PVV), drs. E.H.R. Dinklo (FvD), M.R. Fiscalini (FvD), mw. J.C.A.M. van Gilse BSc (VVD), J.A. de Harder (ChristenUnie), F. Hazeleger (SGP), drs. K. de Heer (ChristenUnie), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), mw. M. de Jong (GroenLinks), dr. A.R.S. Karatas (GroenLinks), mw. H.J. Keller (PvdD), mw. T. Koelewijn-Koelewijn (CDA), mw. O. de Man (VVD), ing. D.A. Oude Wesselink (GroenLinks), mw. H.J. Rikkoert MSc (ChristenUnie), R. Schalkwijk (50PLUS), T. Schipper (SP), W. van der Steeg (PvdD), H.O. Suna (PvdA), mw. L.E. Veen (D66), mw. T.M.A. Vrieling (GroenLinks), C. Westerlaken (CDA), W.J.A. Weyers (FvD), en mw. ir. M. de Widt (D66)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

mw. M.L. Engelsman (griffier) en mw. M.J. Strijbos-Vermeulen (verslag)

1. OPENING EN ALGEMEEN

1.1 Opening

De voorzitter, mevrouw Van Ulzen, opent de vergadering.

1.2 Vaststellen agenda

De heer Van Deún heeft een punt van orde. In reactie op de opwaardering van stukken over de Hart van de Heuvelrug ontving de PVV twee dagen geleden een voorzittersmail met de melding dat de vragen schriftelijk zijn beantwoord. Deze procedure lijkt hem niet juist. De PVV had een bericht moeten ontvangen met de mededeling dat het stuk niet werd opgewaardeerd. Hij zou dit bericht graag 4 tot 7 dagen voor de vergadering ontvangen. Hierover moeten procedureafspraken worden gemaakt.

Hij dankt GS voor de beantwoording.

De voorzitter excuseert zich als het op die manier is gegaan. Men heeft geprobeerd om zoveel mogelijk voor de kerstvakantie af te ronden, daar kan een fout zijn gemaakt. Het lijkt haar een goede suggestie om af te spreken dat er een mail gestuurd wordt als een opwaardering niet slaagt.

Mevrouw Engelsman herinnert eraan dat de fracties de vrijdag voor het kerstreces stukken konden opwaarderen. Die zaterdag is alles online geplaatst en heeft zij de fracties erover bericht. In die mail werd aangegeven dat, mocht de vraag van de fractie niet bij de opwaardeerverzoeken staan, de vraag als technisch werd afgedaan. Het college had tot maandag de tijd om de vragen te beantwoorden. Zij was in de veronderstelling dat zij de heer Van Deún geïnformeerd had. Dit moet een volgende keer misschien anders opgepakt worden.

De voorzitter zegt de suggestie graag over te nemen. Als een opwaardering niet doorgaat, wordt hierover gecommuniceerd. Voorzitter en griffie bepalen of iets een technische vraag is, niet alles kan worden opgewaardeerd. Het gaat daarbij vooral om de inhoud.

De heer Van Deún wijst erop dat de commissie over de eigen agenda gaat.

De voorzitter meent dat voorzitter en griffie besluiten over opwaarderingen.

De heer Van Deún stelt voor om goede procedureafspraken met de griffie te maken.

Zijn fractie zal aanvullende technische vragen stellen.

De heer Hazeleger zou het op prijs stellen als er een procedure kwam voor aanvullende informatie vooraf, bijvoorbeeld het afspreken van een tijdstip waarop de stukken bij de agenda in te zien zijn.

Mevrouw Engelsman licht toe dat het kerstreces hierin een rol speelde. De afspraak is dat technische vragen op woensdag uitgezet worden bij de betreffende ambtenaren. Op de maandag voorafgaande aan de vergadering komt de beantwoording binnen.

De voorzitter laat weten dat mevrouw De Jong twee opwaarderingen heeft die zij politiek aanbrengt. De opwaarderingen staan in de agenda. De voorzitter zal bij de agendapunten vragen of de fractie behoefte heeft om het punt te herhalen voordat de gedeputeerde overgaat tot beantwoording.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

1.3 Ingekomen stukken RGW

De voorzitter wijst erop dat een aantal stukken ter informatie is toegevoegd.

1.4 Verslag informatieve commissie Ruimte, Groen en Water van 20 november 2019

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. OPGEWAARDEERDE STUKKEN

2.1 Statenbrief Regio Deal Vitale wijken

Dit punt is opgewaarderd door CDA, FvD, SGP, GroenLinks en SP.

Mevrouw Koelewijn wil benadrukken dat hier over een regio deal gesproken wordt. Zij vindt het prettig dat de Staten correct en volledig geïnformeerd worden op het moment dat geconstateerd wordt dat het proces anders loopt dan verwacht. Het betreft hier de Heuvelrug, onder andere het Nationaal Park. Zij vindt het van belang dat met elkaar geconstateerd wordt dat het niet zo mag zijn dat er een onevenwichtigheid komt binnen de provincie waar het om de aandacht en ontwikkeling van gebieden gaat. Zij spreekt de gedeputeerde erop aan dat hij zijn best doet en eventueel kijkt, misschien met andere collegeleden, wat nog mogelijk is richting het Nationaal Park.

Op het moment dat de provincie bij gaat dragen aan bijvoorbeeld een stad als Amersfoort en er binnen de lokale context besluitvorming is over de toegang tot onder andere de middenhuur, dan kan men dat niet voorbij laten gaan. Hier moet op geacteerd worden. Het raakt ook de omgeving, bijvoorbeeld de dorpen rond Amersfoort. Het roept vragen op en het holt de solidariteit uit. Dat was niet de bedoeling. Zij vraagt de gedeputeerde hierop te reageren.

De heer Dinklo dankt voor de beantwoording van de technische vragen. Hij las ze deze ochtend pas. Er lag een deal met het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Hij begreep dat die deal van tafel ging door powerplay van de gemeente Utrecht. FvD hoort graag hoe het besluit tot stand is gekomen, waarom de deal die er lag niet is doorgedaan en ervoor is gekozen om het geld in de gemeente Utrecht te steken.

In de deal staan taken die volgens hem geen provinciale taken zijn. Hij vraagt waarom hier geld in gestoken wordt.

Als de deal doorgaat, wordt gekozen voor drie wijken in drie gemeenten. De U16-gemeenten zouden het daarmee eens zijn. Hij vraagt de gedeputeerde toe te lichten waarom de 16 gemeenten ermee akkoord gaan, er zijn voldoende andere wijken waar ook behoefte is aan extra financiering.

De heer Hazeleger constateert dat in de beantwoording van de schriftelijke vragen ongeveer hetzelfde staat als wat al in de stukken staat.

Hij begrijpt niet waarom GS Amersfoort en het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug niet hebben voorgedragen voor een Rijksbijdrage en wel de wijk in de stad Utrecht. Er werd gewerkt aan een regio deal met drie ingrediënten: wijken in de U16, de stad Amersfoort en Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Het ministerie heeft gezegd dat het kansrijk is om wijken binnen de U16 voor te dragen. In het verleden is een regio deal ingediend voor de verdieping van de NRU, daarbij wist men tevoren dat het kansloos was, maar die is toch ingediend. Het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug is bij

uitstek een provinciale taak en ligt dicht bij de provinciale ambitie. Waarom is die deal niet apart ingediend?

Mevrouw De Jong sluit zich aan bij de vraag over het verleden.

In het antwoord op haar vragen wordt gesteld dat de provincie de betrokken partijen, met name Amersfoort en Utrecht, zal aanspreken. De Heuvelrug is de achtertuin voor in ieder geval de stad Utrecht maar ook voor Amersfoort. Het lijkt haar goed om Utrecht en Amersfoort erop aan te spreken dat zij een verantwoordelijkheid hebben richting de Utrechtse Heuvelrug. Gezien de gang van zaken ligt dit ook voor de hand. Er wordt gesteld dat de provincie dit zal doen en al gedaan heeft richting LNV. Er staat bij: 'Hoe de inspanning van Utrecht en Amersfoort eruitziet ten aanzien van het Nationaal Park is aan het Nationaal Park en die gemeenten.' Zij vraagt in hoeverre de provincie zich actief wil betonen in dit dossier en in het enig soelaas bieden aan Utrechtse Heuvelrug. Zij zou het niet wenselijk vinden als dit wordt overgelaten aan de Heuvelrug, Utrecht en Amersfoort.

In overleggen hoort men dat de minister de Woondeals gebruikt als een voertuig om meer geld op tafel te krijgen voor bijvoorbeeld onrendabele projecten. Is dit waar? Dan is Amersfoort in het nadeel omdat daar nog geen woondeal is. Zij vraagt hoe het overleg met het ministerie hierover verloopt.

In de ogen van de heer Dinklo betekent aansporen dat er niets gaat gebeuren. Hij vraagt of GroenLinks er voorstander van is om er geld tegenover te stellen voor Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, wat er ook gebeurt.

Mevrouw De Jong wil het niet op die manier steunen. Zij vindt wel dat gekeken moet worden naar Amersfoort en Utrecht. Er zou ook bij de provincie naar financiën moeten worden gezocht.

De heer Schipper vraagt hoe effectief de beschreven aanpak zal zijn. Het loopt tot 2024, maar bij de aanpak van minister Vogelaar was er ook een beperkte tijdshorizon. Daarna zag men terugval. In het begin van de eeuw waren er ook wensen om die wijken te verbeteren. Hij vraagt wat daarvan geleerd is, wat wordt nu anders gedaan?

Het passend toewijzen en het onderwijs worden als oorzaak genoemd voor het voortduren van problemen in een wijk als Overvecht. Dit zijn punten die bij uitstek bij het Rijk liggen. Hij vraagt wat GS richting het Rijk doen om ervoor te zorgen dat het geld niet zal verdampen. Zonder fatsoenlijke beloning en voldoende leraren en met het handhaven van passend toewijzen gaat dit niet lukken. De ervaring leert dat de governance veel vergaderdruk oplevert. Hij vraagt hoe geborgd kan worden dat, als er geld komt, dit zoveel mogelijk naar uitvoering gaat en zo min mogelijk naar overhead.

Gedeputeerde Van Muilekom wijst erop dat het woord regio deal soms de indruk geeft dat daarbuiten niets gebeurt. Dat is zeker niet zo.

In de begroting is aangegeven dat GS met een regio deal Utrecht Amersfoort aan de slag willen. Dat verdient nog een nadere uitwerking. In de begroting is €4 miljoen opgenomen, er is gezegd dat er eerst goed uitgewerkte plannen moeten komen voordat dit geld vrijgemaakt wordt. In de rol van PS is het duidelijk en belangrijk dat, om een voorstel in te kunnen dienen, gezegd is dat duidelijk moet zijn welke bijdrage al de partijen willen leveren. Het Rijk wil dit goed beoordelen en wil dit goed gaan matchen. Inmiddels zijn er landelijk echter 70 deals binnengekomen, hiervan worden er maximaal 8 of 9 gehonoreerd. Het wordt dus nog spannend of dit gehonoreerd wordt. Als het gehonoreerd wordt, moet het verder uitgewerkt worden. Het moet dan goed besproken worden met gemeenteraden en met de Staten om te komen tot besluitvorming, ook over het vrijmaken van middelen. Dit zou rond de zomer afgrond moeten zijn.

Het Rijk heeft een uitvraag gedaan voor regio deals. Dat ging vooral over complexe vraagstukken die niet eenvoudig zijn op te lossen door een individuele gemeente en ook niet door de provincie. Het Rijk is nodig om stappen te maken. Dit kunnen economische, ecologische, fysieke of sociaaleconomische vraagstukken zijn.

In de derde tranche zit €180 miljoen. Per deal is een bedrag tussen €5 en €40 miljoen beschikbaar.

Uit de vorige tranches is geleerd dat een ingediende deal focus moet hebben, men moet niet alles wat men belangrijk vindt in de deal stoppen. Het Rijk wil doelgericht bepaalde problematiek aanpakken. Dit was het uitgangspunt voor de discussie.

In het begin van de discussie over de onderwerpen die aan bod zouden komen in de regio deal is de hele provincie doorgenomen, ook het Nationaal Park en het buitengebied. Er zijn ook discussies gevoerd in het kader van de Woondeal. Het Rijk gaf aan dat een aantal Woondeals aangewezen zou worden waarmee afspraken gemaakt zouden worden. Dit zijn er zeven of acht. Toen dat in mei/juni rond was, heeft minister Ollongren gezegd dat hier weinig geld in zat. Als de provincies zouden willen investeren in Woondeal-gebieden waarin echt wat aan de hand is, moesten zij gebruik maken van de regio deal. In de vorige tranche is door de provincie niets binnengehaald. De Regio Deal Foodvalley en de Regio Deal het Groene Hart werden wel binnengehaald. Daar mag men blij mee zijn.

In het coalitieakkoord staat dat het best goed gaat in de provincie. Maar niet overal. Er zijn wijken waar het niet goed gaat, waar veel werkloosheid is, waar mensen slecht opgeleid zijn, waar een gevoel van onveiligheid heerst, waar huizen er slecht aan toe zijn. Die wijken hebben extra aandacht nodig. Dat is de reden geweest om uiteindelijk voor de focus op vitale wijken te kiezen. Het ministerie gaf aan dat de focus in ieder geval op Overvecht moest liggen. GS vonden dat te smal.

De gedeputeerde houdt een betoog voor het stedelijk gebied. Mevrouw Koelewijn denkt dat het goed is dat de Staten volledig geïnformeerd worden. Het is bekend dat per inwoner in het stedelijk gebied, met name in deze wijken, een hoger bedrag door het Rijk wordt uitgekeerd dan in het buitengebied. Het moet wel in evenwicht gehouden worden. De wijken die achterblijven krijgen sowieso meer middelen van het Rijk.

Gedeputeerde Van Muilekom vervolgt zijn betoog. GS vonden de focus op Overvecht te smal. Er zijn meer plekken in de provincie, bijvoorbeeld Batau in Nieuwegein en Vollenhove in Zeist. Als de provincie iets aan vitale wijken wil doen, dan moet dat provinciebreed aan de orde gesteld worden. Niet alleen de U16, de vraag is ook bij Regio Amersfoort neergelegd. Vanuit Regio Amersfoort is de ontwikkeling in en rond het Soesterkwartier aangedragen, waar sociaaleconomische problematiek is, waar het spoorwegemplacement ontwikkeld wordt en waar de Isselt is. GS willen deze vier wijken centraal stellen, waarbij samen met Nieuwegein, Zeist en Utrecht, in de U16 is dit zo is besproken, nadrukkelijk is ingezet op het indienen van die drie wijken bij de regio deal. Dit met het doel om een budget te genereren. De provincie denkt €25 miljoen vrij te maken in de verwachting dat de Rijksbijdrage ook €25 miljoen is.

De heer Schipper vraagt of dit eenmalig en voldoende is. Dit type wijken heeft aandacht nodig van alle overheidslagen. Het Rijk zegt meerjarig te willen investeren en aangehaakt te willen blijven. De SP noemde onderwerpen als onderwijs en het passend toewijzen. Dan is het juist van belang dat het Rijk aangehaakt is. Dat zijn vraagstukken die provincie en gemeenten niet kunnen oppakken.

Mevrouw Veen vraagt of het drie of vier wijken betreft.

Gedeputeerde Van Muilekom antwoordt dat in de regio deal drie wijken zitten vanuit de U16 die de cofinanciering van het Rijk willen binnenhalen. GS constateerden dat het niet zou lukken om de hele provincie in beeld te brengen, maar wilden een wijk uit Amersfoort eraan toevoegen met het oog op de aanpak van vitale wijken.

Mevrouw Veen vraagt of Amersfoort dus wederom buiten regio deals en woondeals valt.

Gedeputeerde Van Muilekom licht toe dat de focus voor de regio deal ligt op de Woondeal U16. GS hebben gesteld tegelijk ook een vitale wijk aanpak voor Amersfoort te ontwikkelen. Daar zit alleen nog geen Rijksfinanciering bij. Met de gemeente Amersfoort wordt gediscussieerd over de vraag hoe de woningproblematiek goed geformuleerd wordt. Inmiddels pakken provincie en Amersfoort dit op en zij nodigen het Rijk uit om ook over de regio Amersfoort te praten en te kijken of het Rijk een bijdrage wil leveren aan het woningbouwvraagstuk in die regio.

Mevrouw Koelewijn brengt naar voren dat het feit dat de gemeente Amersfoort een eigen woonbeleid ontwikkelt hierbij niet zal helpen. Dit past niet in het landelijk kader.

Gedeputeerde Van Muilekom wijst erop dat elke gemeente de mogelijkheid heeft om binnen de huisvestingsverordening 25% van de woningen lokaal toe te wijzen. De gemeente wil ook nagaan of op dat vlak iets met middenhuur gedaan kan worden. Dat wordt nog uitgewerkt.

Mevrouw Hoek vraagt waarom voor Amersfoort is gekozen. Veenendaal had bijvoorbeeld ook gekund. Is het een nieuwe wijk die gerealiseerd moet worden of moet een oude wijk gerenoveerd worden?

Gedeputeerde Van Muilekom licht toe dat het een oude wijk is, het Soesterkwartier.

Het is van belang om focus te houden. Als er 26 wijken worden aangedragen, verdunt het geld. Wil men tot een goede aanpak komen, dan moet de focus op bepaalde wijken liggen. De problematiek in de vier wijken is overal net anders, er wordt gezocht naar interventies die slagen. Omdat dit vier vooruitgeschoven wijken zijn, willen GS ervan leren wat werkt en wat niet werkt. Het RIVM en de Universiteit Utrecht zijn aangesloten om het te volgen en te bekijken welke interventies kansrijk zijn.

Mevrouw Veen stelt dat de regio deal vanuit de provincie komt.

Gedeputeerde Van Muilekom zegt dat hij ingediend wordt door 3 U16-gemeenten en de provincie.

Mevrouw Veen vraagt hoe het kan dat de provincie instemt met een regio deal waarbij vooraf gezegd wordt dat hij niet compleet is. Amersfoort wordt weer niet meegenomen in de Rijksfinanciering en dat wordt met eigen financiering opgelost? Zij waardeert dit laatste.

Mevrouw Hoek vraagt of het om het hele Soesterkwartier gaat of om het rangeerterrein.

Gedeputeerde Van Muilekom licht toe dat het om het bestaande Soesterkwartier gaat en om de ontwikkelingen die er zowel aan de zuid- als de noordkant omheen zitten, de Isselt en het spoorwegemplacement.

In reactie op de opmerking van mevrouw Veen antwoordt de gedeputeerde dat GS die mening delen. Maar de provincie bepaalt niet welke regio deal gehonoreerd gaat worden. Het is ook een proces waarbij bij het Rijk wordt afgetast wat kansrijk is. Het Rijk heeft ervoor gekozen om zich te richten op de U16. De provincie kan dit verruimen, maar dat kan betekenen dat er geen deal komt.

De heer Hazeleger sluit zich aan bij mevrouw Veen, het is iets waar de Staten vaker tegenaan lopen. De gemeente Utrecht trekt weer aan het langste eind. Men was bezig met een regio deal met drie ingrediënten, drie wijken uit de U16, een wijk in Amersfoort en Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Uiteindelijk wordt er gekozen voor de 3 wijken in de U16. De SGP vraagt zich af waarom. De U16 hebben al de Woondeal, Amersfoort is buiten de Woondeal gevallen. Dan zou het logischer zijn om zich te richten op de wijk in Amersfoort.

De aanpak van wijken is niet een kerntaak van de provincie. Het Nationaal Park is een kerntaak, daar zou de focus op moeten liggen. De SGP zou voor de tegenovergestelde volgorde gekozen hebben.

Mevrouw De Jong wijst erop dat, als wordt ingeschat dat de twee plannen het niet halen, het niet verstandig zou zijn om die volgorde aan te houden.

Amersfoort zou in positie gebracht moeten worden. Er wordt al langer met het Rijk gesproken over de positie en de problemen van de hele Regio Amersfoort. Als de Regio in het Woondeal-concept betrokken kan worden, is er ook voor de toekomst veel gewonnen.

Gedeputeerde Van Muilekom bevestigt dit. Het ministerie van BZK is zuinig met het aanwijzen van woondeal regio's. Dat moeten unieke gebieden zijn waar de problematiek groot en bijzonder is. Er wordt gevraagd naar het Nationaal Park. Toen de focus werd gericht op de vitale wijken is er een discussie gevoerd over waar die bewoners recreëren. De gemeenten Amersfoort, Utrecht, Nieuwegein en Zeist hebben expliciet afgesproken dat zij zich gaan inzetten om aandacht te besteden aan extra inzet voor het buitengebied c.q. het Nationaal Park. Hoe dit gebeurt moet uitgewerkt worden. Op het moment dat duidelijk is of de deal gehonoreerd gaat worden, is het voor de provincie een extra mogelijkheid om de gemeenten aan te sporen om aan te geven hoe zij hun inzet voor het Nationaal Park invullen.

Wat als er geen geld vanuit het Rijk komt? De provincie heeft zo ongeveer toegezegd dat er €25 miljoen van die zijde komt. Mevrouw Koelewijn vraagt wat dan de status is. Bij de Regio Amersfoort staat de solidariteit, met name daar waar het om de huursector gaat, onder druk op het moment dat men aangeeft feitelijk alleen middenhuur te gaan realiseren met eventueel ondersteuning van provinciaal geld, in een gebied waar waarschijnlijk veel middenhuur wordt gerealiseerd, het rangeerterrein in een vrij duur gebied. Hoe kan de provincie daarop sturen en dit punt terugleggen? Aan de ene kant wordt iets gerealiseerd en aan de andere kant wordt een probleem gecreëerd. Gedeputeerde Van Muilekom wijst erop dat de gemeente Amersfoort niet ontevreden is, maar blij is dat de gemeente wordt meegenomen in de vitale wijken aanpak. Zij krijgen kansen om hun plannen uit te werken. Het punt van mevrouw Koelewijn zou in de uitwerking verder handen en voeten moeten krijgen. In veel meer gemeenten speelt de discussie rond het willen bouwen voor de eigen bevolking. Wettelijk gezien kan een gemeenten 25% toewijzen aan de eigen bevolking.

De heer Dinklo herinnert aan zijn vragen. De gedeputeerde zegt dat er gezocht werd naar een voorstel maar er lag een voorstel met het Nationaal Park toen Utrecht er plotseling doorheen kwam. Gedeputeerde Van Muilekom stelt dat er geen regio deal lag voor het Nationaal Park, wel was er bij het Nationaal Park en bepaalde gemeenten de wens om er een regio deal van te maken.

De heer Dinklo beschikt over informatie waaruit blijkt dat er een toezegging lag van de provincie om er een regio deal te maken.

Gedeputeerde Van Muilekom antwoordt dat er geen toezegging was.

Reagerend op de opmerking van FvD wijst de heer Hazeleger erop dat in de beantwoording van de schriftelijke vragen wordt gezegd 'Een regiodeal met daarin de gemeente Amersfoort en het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug werd op dat moment door het Rijk als niet kansrijk beoordeeld.' Er lag dus een deal.

Gedeputeerde Van Muilekom stelt dat er nooit een regiodeal Nationaal Park in het leven is geroepen. In het begin is er natuurlijk gekeken naar wat de scoop van een regio deal zou moeten zijn. Toen kwam het Nationaal Park in beeld. Uiteindelijk is de keuze gemaakt, ook in aftasting met het Rijk, voor een kansrijke deal. Daarop is de keuze gebaseerd.

Mevrouw Rikkoert kan zich voorstellen dat een nationaal park een iets ander kaliber is dan een stedelijk gebied en de vitaliteit in een bebouwde omgeving. Zij vraagt of er niet een deal is die meer de focus op gebieden als het Nationaal Park legt.

Gedeputeerde Van Muilekom brengt naar voren dat de programmamanager van het Nationaal Park volop bezig is om zoveel mogelijk partijen te betrekken bij wat in het Nationaal Park gebeurt en er een goed programma voor te maken. Om dat proces meer invulling te kunnen geven heeft de gedeputeerde er zijn best voor gedaan dat ook Utrecht en Amersfoort zeggen in gesprek te willen gaan met de programmamanager om te kijken wat de gemeenten zouden kunnen bijdragen. Dat proces loopt parallel.

Mevrouw Koelewijn vraagt of de gemeenten financieel gaan bijdragen.

Gedeputeerde Van Muilekom antwoordt dat die discussie nog gevoerd moet worden. De gemeenten hebben dit toegezegd en de komende maanden zal dit duidelijk worden.

De heer Dinklo komt terug op het eerdere punt van discussie. Hij heeft informatie waaruit blijkt dat er wel een toezegging was van de provincie.

FvD is van mening dat het geld hier niet naar toe moet gaan. Hij vraagt waarom niet 20% van de deal aan nationale parken wordt gegeven. De provincie steekt €9 miljoen in de Regio Deal, waarvan €4,5 miljoen niet gematcht wordt door het Rijk, dat gaat rechtstreeks naar Amersfoort. De provincie kan hier het voortouw nemen en geld steken in het Nationaal Park.

Gedeputeerde Van Muilekom wijst erop dat de verdere invulling van het Nationaal Park, wat de provincie gaat doen en hoe het wordt vormgegeven in de discussie met de programmamanager, valt onder de portefeuille van gedeputeerde Bruins Slot. De gemeente Utrecht is nog geen partner. De komende tijd moet ingevuld worden hoe de gemeente Utrecht bijdraagt. De provincie is vanuit

diverse programma's bezig met het Nationaal Park. Als 20% van de middelen in het Nationaal Park gestoken wordt, zal de deal niet gerealiseerd worden.

Gedeputeerde Bruins Slot vult aan dat de huidige relatie met het Nationaal Park is dat de provincie deelnemer is en meer financiert dan de gemeenten die erbij betrokken zijn. De provincie ziet daar de meerwaarde van in. Voor 2020 is dat een bedrag van €200.000 uit de begroting van de commissie BEM. Los daarvan heeft gedeputeerde Van Muilekom zijn traject doorlopen. Amersfoort en Utrecht zijn inderdaad nog geen deelnemer van het Nationaal Park. Sommige andere gemeenten zijn dit wel.

Mevrouw De Jong concludeert dat de Statenleden het erover eens zijn dat het Nationaal Park van grote waarde is als achtertuin van het verstedelijkte gebied van de provincie. Het is nodig voor recreatie. Mede naar aanleiding van de schriftelijke beantwoording vraagt zij wat de Staten verder horen over het traject, hoe het aanspreken van Utrecht en Amersfoort eruitziet, of er een moment komt waarop hierover gesproken wordt met de Staten. De provincie heeft twee grote groengebieden. Het Groene Hart heeft een regio deal. Het is de moeite waard om extra aandacht voor Utrechtse Heuvelrug te hebben. De gedeputeerde zegt dat het aan de gemeenten is hoe het eruit komt te zien maar dit is voor haar te behoudend.

De heer Suna herinnert eraan dat in de schriftelijke beantwoording wordt aangegeven dat hier bij de begroting of bij de kadernota op teruggekomen zal worden. Hij neemt aan dat de Staten voor die tijd informatie ontvangen, ook gezien de discussie van zojuist. Hij vraagt of, stel dat de regio deal niet gehonoreerd wordt door het Rijk en het Soesterkwartier in Amersfoort niet kansrijk is, de kans groot is dat men weer bij nul begint. Hoe wordt ermee verder gegaan?

De voorzitter geeft de Statenleden de gelegenheid voor een tweede termijn.

De heer Hazeleger meent dat de conclusie is dat de stad Utrecht met de taart naar huis is gegaan, dat Amersfoort een droog plakje cake heeft gekregen en dat het Nationaal Park met een lolly naar huis is gestuurd. Hij had graag gezien dat het Nationaal Park de taart had gehad.

Mevrouw Veen vraagt hoe de regio deal door vertaald wordt naar concrete thema's die voor de provincie van belang zijn. Hoe wordt er in de toekomst voor gezorgd dat met dit soort regio deals de regio tevoren wordt gepakt, zodat de regio deal eruit komt te zien zoals de provincie dat graag wil en de provincie niet een doorgeefluik is voor bijvoorbeeld de U16, die inderdaad met een taart naar huis is gegaan.

Mevrouw Rikkoert concludeert dat men in Utrecht niet zo goed is in het binnenhalen van deals. Om het deze keer te laten slagen heeft de aanvraag de focus nodig. Dat lijkt haar goed.

Zou, als er een volgende tranche zou komen, de focus wel kunnen liggen op de nationale parken? Het voorstel moet nog uitgewerkt worden. Zij vraagt hoe en wanneer de Staten en de raden hierbij betrokken worden, dit om te voorkomen dat zij aan het eind voor een verrassing komen te staan.

De heer Schipper reageert op de beantwoording van de gedeputeerde. De SP is ook blij dat het Rijk is aangehaakt. Dat was het Rijk echter ook ten tijde van de Vogelaarwijken. Hij vraagt welke lessen daaruit geleerd zijn. De gedeputeerde zegt dat de regio deal gebruikt gaat worden om te leren wat werkt en wat niet. Hoe het niet moet, is toch ongeveer bekend? Dat moet de provincie echt ter harte nemen, anders wordt dezelfde fout gemaakt.

In analogie met de discussie in de vakcommissie: ga dan als provincie in ieder geval aan de slag met de dingen waar de provincie het verschil kan maken. Het heeft weinig nut om aan tafel te zitten bij een vergadering van bijvoorbeeld Samen voor Overvecht.

Hij vraagt hoe, mocht de aanvraag gehonoreerd worden, geborgd wordt dat het meeste geld in de uitvoering terecht komt en niet in de overhead.

De heer Dinklo sluit zich aan bij de opmerking van de SGP, de gemeente Utrecht is er weer met de hoofdprijs vandoor gegaan.

Ook na beantwoording van de vragen is FvD niet blij met de deal. Hij vraagt waar, mocht de deal niet gehonoreerd worden, het geld naar toe gaat. Hij hoort graag van de gedeputeerde of dit dan naar de wijken gaat.

FvD heeft een andere mening over de manier waarop het besluitvormingsproces tot stand is gekomen.

Hij vraagt of er niet alsnog andere wijken van de U16-gemeenten meegenomen kunnen worden.

Waarom is specifiek voor die drie wijken gekozen? De problematiek speelt in meer wijken.

De heer Dinklo zegt dat de gemeente Utrecht er met de buit vandoor gaat. De heer Suna wijst erop dat ook de wijken in Zeist en Nieuwegein geld ontvangen.

De heer Dinklo zegt dat uit zijn informatie blijkt dat de gemeente Utrecht de deal binnensleept en er voor de vorm de andere wijken bij betrokken heeft. De gemeente Utrecht krijgt het meeste geld.

Mevrouw Hoek brengt naar voren dat de Isselt eigenlijk een bedrijventerrein is. Zij vraagt of de wijk wordt getransformeerd naar een woonwijk en of hij dan niet onder de PIP valt.

De gemeente Amersfoort heeft een regiofunctie, ook richting Gelderland, Nijkerk en Hoevelaken bijvoorbeeld. Zij vraagt of het niet verstandig is om de subsidie bij het Rijk te vragen in combinatie met de provincie Gelderland. Zij begrijpt dat er weinig sociale huurwoningen op het rangeerterrein gebouwd zullen worden en vraagt voor wie gebouwd wordt in Amersfoort, voor Amersfoorters zelf of voor instroom van buitenaf. Is dat de reden waarom er geen combinatie met de provincie Gelderland gemaakt kan worden?

Enkele fracties informeerden naar het verdere proces. Gedeputeerde Van Muilekom heeft het voornemen om, in de hoop dat de deal gehonoreerd wordt en verder uitgewerkt kan worden tot goede voorstellen met goede acties, die in juni/juli aan PS voor te leggen. Dan wordt PS daarvoor een keer geïnformeerd over de ontwikkelingen en over discussies waar men tegenaan loopt. Tegelijkertijd wil hij bij Utrecht en Amersfoort gepeild hebben hoe zij invulling gaan geven aan de afspraak dat zij zich inzetten voor het Nationaal Park. Dit zal in het tweede kwartaal van 2020 plaatsvinden.

Het zijn geen thema's waar de provincie niets mee te maken heeft. Het betreft het gasloos maken van wijken en woningen, het gezond maken van de leefomgeving, stad-landverbindingen die in beeld kunnen komen, veiligheidsvraagstukken, ook op het gebied van verkeersveiligheid. Als men kijkt naar de bijdrage die de provincie levert, bijvoorbeeld aan de Regio Deal U16, dan is dat 9%.

De gedeputeerde weet niet van een volgende tranche. Er zijn ook impuls gelden van het Rijk, onder andere voor woningbouw. Dan spreekt men over €1 miljard dat in vier tranches van €250 miljoen over het land wordt uitgedeeld. Het is zaak om bij de wijken en bij Amersfoort met goede vraagstukken en businesscases te komen om aanspraak te kunnen maken op dat geld. GS willen daar graag gebruik van maken. De deal is dus niet een eenmalige kans.

Hij is het eens met de heer Schipper dat ervoor gezorgd moet worden dat zoveel mogelijk geld bij de uitvoering komt te liggen. In Nieuwegein is een programma Betere Buurten, er is Vollenhove Vooruit en Samen Overvecht. Er zijn dus al fora bezig in de wijken. Daar moet bij aangesloten worden. Het is de bedoeling om er invulling aan te geven met alle partijen in de wijken. Het gaat om veel geld. De Staten, de gemeenteraden en ook het Rijk willen dat daarover verantwoording wordt afgelegd. Er is dus een bepaalde governance nodig, het geld moet aan de juiste dingen uitgegeven worden.

Er is nadrukkelijk niet voor andere wijken gekozen omdat dit het verdunnen van het geld zou betekenen. Iedere gemeente die problematiek heeft waar ze tegenaan loopt, moet daarmee komen. Ook vanuit het actieprogramma Wonen zijn provinciale middelen beschikbaar om gemeenten te ondersteunen. Dat is bestemd voor alle 26 gemeenten en elke wijk.

Mevrouw Hoek herinnert aan de door haar gestelde vragen.

Gedeputeerde Van Muilekom antwoordt dat er op de Isselt grootschalige plannen zijn om te transformeren, om er een mooie woon-werk locatie langs de Eem te ontwikkelen. Daar moet veel voor gebeuren, er zijn veel bedrijven. Het zijn grote investeringen. GS willen daar een steentje aan bijdragen omdat het een gebied is dat dicht bij het centrum en dicht bij een OV-knooppunt ligt. Het lijkt hem goed als daar woningbouw gerealiseerd kan worden.

Mevrouw Hoek vraagt of dit niet onder de PIP valt en herinnert aan haar vraag of een combinatie met de provincie Gelderland gevormd kan worden.

Gedeputeerde Van Muilekom laat weten dat Amersfoort dit zelf wil. Amersfoort heeft veel contact en afstemming met de Regiogemeenten.

Mevrouw Rikkoert herinnert aan haar vraag of er een volgende tranche komt en of dan de focus gelegd kan worden op het Nationaal Park.

Gedeputeerde Van Muilekom is niet bekend met een nieuwe tranche. Het bedrag van €1 miljard impuls gelden woningbouw is in beeld. GS moeten alert zijn op geldstromen van het Rijk en met passende, kansrijke voorstellen komen.

2.2 Memo Motie 36 (2019) 'Geen vislood in het milieu'

Dit punt is opgevaardeerd door de PvdD.

De heer Van der Steeg dankt de gedeputeerde voor de uitwerking van de motie en de terugkoppeling. Het is goed om te lezen dat er verschillende initiatieven zijn op dit gebied.

Bij de opwaardering stonden drie vragen vermeld, twee ervan zijn technisch beantwoord. De vraag of de provincie loodvrije campagnes wil ondersteunen door middel van haar communicatiekanalen bleef liggen. De gedeputeerde gaf aan dat dit mogelijk is en spreker vraagt om een toezegging.

Bij het antwoord op de vraag of een versnelling mogelijk is, geeft men aan dat volgens de Visserijwet het beheer bij overeenkomst zou moeten en er zouden juridische twijfels zijn bij de voorwaarden ten aanzien van loodgebruik. De wet stelt niet dat men moet verhuren maar dat het kán. Stoppen houdt automatisch een versnelling in. Kan de gedeputeerde hierop reflecteren?

Het kan juridisch houdbaar zijn. Het gaat om een privaatrechtelijke overeenkomst en als men een recht heeft dat aan een ander vergund kan worden, zouden daar nadere voorwaarden aan gesteld kunnen worden. In het antwoord staat dat er een onderzoek gaande is ten aanzien van het verbieden van lood, onder andere door LNV. Kan de gedeputeerde toezeggen dat de Staten de juridische uitkomst zullen ontvangen?

Bij de technische beantwoording van vraag 2 gaat het over de stand van zaken met betrekking tot de tussendoelen in 2021, 30% reductie. De gedeputeerde geeft aan in 2021 informatie van onder andere LNV te kunnen leveren. Hij dankt de gedeputeerde hiervoor. Hij neemt aan dat dit een toezegging is dat de Staten die zullen ontvangen. De fractievoorzitter is pessimistisch over het halen van de doelen gezien de vrijblijvendheid ervan. De voorzitter van de Bossche hengelsportvereniging heeft gezegd: 'Ze kunnen ondertekenen wat ze willen, maar ik zie niet gebeuren dat de sportvisserij over tien jaar loodvrij is. Die kans is net zo groot dat ik over tien jaar op Mars woon.'

Een 50PLUS-motie heeft geleid tot gesprekken tussen de provincie en betrokkenen. Gedeputeerde Bruins Slot deelt mee dat er op het gebied van lood iets aan het veranderen is, met name jongere vissers kijken naar alternatieven om mee te vissen.

GS zijn bereid om informatie door te zetten, maar de gedeputeerde benadrukt dat de provincie niet de spreekbuis voor de sportvisserij is. Vanuit de positie van de overheid zal gekeken worden of het informatie is die benadrukt dat vissen zonder lood goed is.

De huidige huurovereenkomst verstrijkt per 2024. Dan zal met de hengelsportvereniging gekeken worden naar de stand van zaken. Wel moet ervoor gewaakt worden dat alternatieven als zink en koper gebruikt gaan worden, want die leiden tot overschrijding van normen op water. Alternatieven moeten wel een verbetering zijn.

Bij LNV is navraag gedaan en er komt waarschijnlijk een voortgangsrapportage over de Green Deal. Na ontvangst zal het rapport aan de Staten gestuurd worden. GS zijn benieuwd naar de uitkomst van het onafhankelijk juridische onderzoek, die zal er in de loop van 2020 zijn. Het is nog niet duidelijk of het onderzoek openbaar wordt, LNV besluit daarover. De heer Van Der Steeg dankt voor de drie toezeggingen.

Mevrouw Hoek complimenteert GS met wat is bereikt en met de veelbelovende plannen. De motie is overigens samen met de PvdD ingediend. Aanleiding voor de motie was een brief van stichting Schoon Water. Het memo over de motie is naar de stichting gestuurd, men zou hierop terugkomen maar dat is nog niet gebeurd. In waterschap De Stichtse Rijnlanden is ook een dergelijk voorstel overgenomen.

Gedeputeerde Bruins Slot zegt toe de complimenten door te zullen geven aan degenen die hieraan hebben gewerkt.

2.3 Memo Termijnagenda Bestrijdingsmiddelen

Dit punt is opgevaardigd door de PvdD.

Gedeputeerde Bruins Slot licht toe dat het stelsel van collectief agrarisch natuurbeheer landelijk is georganiseerd. Het is genotificeerd door Europa, het wordt voor 75% door Europa gefinancierd. Daarnaast functioneert de Rijksdienst voor Ondernemingen als landelijk betaalorgaan. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit is de controle instantie. Het is een landelijk georganiseerd geheel waarbij er wordt samengewerkt door het Interprovinciaal Overleg op het gebied van agrarisch natuurbeheer om veranderingen te bewerkstelligen.

Momenteel gebeurt minimaal 90% zonder onkruidbestrijdingsmiddelen. De vraag is of de provincie er individueel veel tijd en energie in moet steken om de laatste 10% te bereiken en daarvoor een aparte notificatieprocedure in Europa te doorlopen. De provincie kan er ook voor zorgen dat hetgeen gedaan wordt, goed wordt uitgevoerd en kan zich aansluiten bij landelijke ontwikkelingen. Het Interprovinciaal Overleg blijft nadenken over hoe een en ander verbeterd kan worden. De gedeputeerde kiest voor dit laatste en legt de focus op het goed doen van de 90% die er al is.

De heer Westerlaken wijst erop dat ook Staatsbosbeheer gebruik maakt van bestrijdingsmiddelen. Hij meent dat ook naar beheersorganisaties gekeken moet worden. Gedeputeerde Bruins Slot zegt toe terug te komen op de regels die gelden voor beheersorganisaties.

2.4 Memo Gebiedscoöperatie O-gen

Dit punt is opgevaardigd door de ChristenUnie.

De heer De Heer merkt op dat het college de vragen van O-gen heel formeel beantwoord. Feitelijk zal alles kloppen, maar hij mist warme woorden die uitstralen dat de provincie van harte samenwerkt met O-gen, dat er samen ambities gerealiseerd worden en samen uitdagingen worden aangaan. Er is nergens sprake van een inspanningsverplichting van de provincie om tot een resultaat te komen waar men trots op kan zijn. Berenschot geeft aan dat O-gen vooral interessant is vanwege de partijen die hierin samenwerken. Dat is niet te merken in de vertaling van opgave naar realisatie, daarin wordt O-gen behandeld als een van de vele marktpartijen.

Berenschot heeft duidelijk aangegeven dat de provincie en O-gen te veel over legitimiteit praten en te weinig over publieke waarden. Zijn fractie heeft de indruk dat de provincie nog steeds het accent legt op legitimiteit, dat is terug te lezen in de antwoorden van het college op de vragen van zijn fractie. Weliswaar heeft de provincie in algemene zin aangegeven welke opgaven ze heeft voor het landelijk gebied, maar niet welke opgaven de provincie graag met O-gen wil oppakken en wat binnen die opgaven de aandachtspunten zijn. Nu wordt de uitwerking en invulling van de projecten eenzijdig door O-gen opgesteld en dat zou een samenwerkingstraject moeten zijn. De provincie maakt sterk

onderscheid tussen advies en uitvoering. Het zou moeten gaan om het onderscheid tussen beleid en uitvoering. Een advies geven is wat anders dan beleid uitstippelen. Op adviesgebied kan O-gen een rol blijven spelen.

Gedeputeerde Bruins Slot stelt dat de provincie er bewust voor gekozen heeft om €100.000 meer te besteden aan de transitievergoeding dan aanvankelijk in de begroting stond. Dat hebben GS gedaan omdat het van belang is dat O-gen de ruimte krijgt om zich in de organisatie aan te passen aan de veranderde omstandigheid. Die vergoeding is ervoor bedoeld om ervoor te zorgen dat O-gen ook in de organisatievorm de uitvoeringstaak, waar ze voor gekozen hebben, goed kan doen. GS zijn met Berenschot het traject door gegaan omdat O-gen voor de provincie waardevol is, voor haar platform en netwerkfunctie, voor alle mensen die erbij betrokken zijn.

O-gen kon geen adviesorgaan meer zijn op basis van artikel 87 van de Provinciewet en heeft ervoor gekozen om een uitvoeringsorganisatie te worden. Provincie en O-gen kunnen op een goede manier met elkaar samenwerken, dat kan op twee manieren. Door subsidieverstrekking waardoor met elkaar bestuurlijk overleg is geweest. Hierover is meer te lezen bij de technische vragen. Daarnaast kan, als de provincie beleid uitvoert, aan O-gen een opdracht worden verstrekt. Dat kan conform het aanbestedingsbeleid van de provincie. Onder een bepaald bedrag kan het rechtstreeks, daarboven moeten meerdere partners gevraagd worden. In 2019 is bewust aan O-gen gevraagd om een aantal zaken op te pakken: het verzamelen van project ideeën voor fruitteelt, onderdelen van het agrarisch natuurbeheer in Binnenveld, de energieneutrale melkveehouderij en de POP3 makelaar. Bij het toekomstige beleid kunnen zaken, afhankelijk van de opgave en de financiële opgave daarin, rechtstreeks of breder uitgezet worden. De komst van de landbouwcoaches kan door de provincie zelf maar kan ook buiten de organisatie uitgevoerd worden. Die keuze moet gemaakt worden. Er ligt een motie van de SGP over de stikstofaanpak. Op het gebied van energie werkt O-gen aan New Grid on the Block. Er zijn ambtelijke verkennende gesprekken gaande over een mogelijk vervolg. Los van de subsidievoorstellen die zijn ingediend en die GS beoordelen, kijkt de provincie bij het maken van beleid en bij de uitvoering daarvan of er een rol voor O-gen is weggelegd.

De heer Hazeleger is blij is dat er subsidievoorstellen van O-gen liggen en is benieuwd naar wat dit gaat opleveren.

In het antwoord op de technische vragen staat dat er een bestuurlijk afstemmingsoverleg is geweest in december, waar een inhoudelijke agenda is vastgesteld. Hij informeert naar de status van de inhoudelijke agenda en naar de grootte van de agenda. Ook vraagt hij hoe structureel het overleg met O-gen is. Is O-gen een van de vele organisaties waar de provincie wat mee te maken heeft of is het de partner van de provincie als het gaat om het landelijk gebied in het oosten van de provincie?

Gedeputeerde Bruins Slot deelt mee dat de afspraak met O-gen is dat er tweemaal per jaar een overleg is tussen de gedeputeerde en O-gen. Omdat er een subsidierelatie is, kan men niet praten over een te verstrekken subsidie. De gedeputeerde kan wel aangeven waar de opgaven precies liggen en O-gen kan aangeven waar hun opgave ligt. In het overleg kan niet besproken worden wat men met elkaar gaat doen, want dan zou de relatie niet zuiver zijn. De inhoudelijke agenda bestaat uit een toelichting van de gedeputeerde op wat er speelt, waar aandachtspunten liggen en een toelichting van O-gen op waar voor hen de uitdagingen liggen in het gebied.

Het overleg is twee keer per jaar. De gedeputeerde heeft voorgesteld om iets eerder weer bij elkaar te komen omdat dit een opstartfase van een verder samenwerking is. Dit moet op een zorgvuldige manier gedaan worden. Er ligt dus niet een gemeenschappelijke agenda.

De heer Hazeleger vraagt of PS geïnformeerd worden over de afloop van de subsidieaanvragen. Gedeputeerde Bruins Slot wijst erop dat informatie over subsidieaanvragen altijd wordt verstrekt in de P&C-cyclus. Zij zal met coördinerend gedeputeerde Strijk overleggen of hier van de normale gang van zaken afgeweken kan worden. De gedeputeerde hecht er waarde aan om de Staten op de hoogte te houden omdat zij de voorgeschiedenis kent.

2.5 Stikstof

Meerdere fracties hebben geïnformeerd naar de laatste stand van zaken. Gedeputeerde Bruins Slot memoreert dat in de Statenvergadering voor het reces is gevraagd of er breder over de inhoudelijke stand van zaken rond stikstof gedebatteerd kan worden. Zij gaf toen aan hiertoe bereid te zijn gezien het belang van het onderwerp. De vraag was ook hoe dat op een goede manier gedaan kon worden, zij zal een voorzet doen en hoort graag of de Staten hiermee instemmen.

De gedeputeerde zal op 21 januari de Staten met een brief informeren over de stand van zaken.

Daarin wordt een overzicht gegeven van de laatste stand van zaken, wie waarvoor aan zet is met de samenwerking, de wijze van samenwerking en het vervolgproces. Er zijn vaak actuele ontwikkelingen. De gedeputeerde wil de meest actuele stand van zaken aan de Staten doorgeven. Voor de brief geldt de wettelijke basis voor de stikstofaanpak op basis van de Natuurbescherming waarbij aan GS bevoegdheden verstrekt zijn. Zij heeft handelingsruimte nodig om zorgvuldig te handelen binnen de aan GS verstrekte bevoegdheden.

Zij kan zich indenken dat de brief technische vragen oproept. Daarom stelt zij voor dat donderdag 23 januari technische vragen kunnen worden ingediend en dat de organisatie ernaar streeft om die uiterlijk maandag 27 januari te beantwoorden.

2.5.1 Memo Verklaring Rijk Provincies Stikstof

Dit punt is opgevaardeerd door PVV en VVD.

Voor de Kerst kwam het rapport Beweiden en bemesten uit van de heer Remkes. De minister zal hierop reageren.

Gedeputeerde Bruins Slot deelt mee dat op 19 december provinciaal een interne bijeenkomst is geweest, een informatiebijeenkomst voor de leden van het Stikstofcollectief landbouw en mensen die zij hadden uitgenodigd. In die bijeenkomst is dieper ingegaan op de nieuwe beleidsregels. Gedeputeerde Schaddelee en adviseurs hebben een aantal casuïstieken doorgesproken. Dit is gebeurd omdat bemerkt werd dat er behoefte bestond aan een verdieping van een eerder overleg.

2.5.2 Statenbrief nieuwe beleidsregels intern en extern salderen

Dit punt is opgevaardeerd door PVV, ChristenUnie en FvD.

De heer De Harder vraagt in hoeverre legitimiteit in de weg zou kunnen staan bij de gebiedscoöperaties en gebiedscommissies. Zoekt de provincie hen juist eerder op dan dat de aanbesteding wordt opgezocht?

In het stukje tekst staat iets over het terugkoppelen van bovenstaande vragen. Dit zijn de technische vragen geworden.

Gedeputeerde Bruins Slot laat weten dat GS druk bezig zijn met de uitwerking van de gebiedsgerichte aanpak. In januari zal men bezig zijn met de verschillende verwachtingen die de stakeholders hebben ten opzichte van de resultaten. Er wordt een reeks gesprekken aangegaan over de opgaven, de mogelijke kansen en de projecten in de provincie. Het is daarbij van belang om integraal te kijken. De gebiedscoöperatie O-gen, vanuit hun uitvoerdersrol, en de gebiedscommissie West, op basis van hun provinciale adviesrol, worden gevraagd om hun kennis te delen. Dat is in lijn met de aangenomen motie 81. In de brief die de gedeputeerde op 21 januari naar de Staten stuurt zal zij dieper ingaan op de gebiedsgerichte processen en er een doorkijk van geven.

De heer De Harder vraagt naar de terugkoppeling op het functioneren van beleidsregels. Gaat dit goed en wat zijn de problemen?

Gedeputeerde Bruins Slot had hierover contact met gedeputeerde Schaddelee. Zij doet namens hem de toezegging dat hij aan het eind van elk kwartaal een overzicht geeft van de vergunningverlening.

2.5.3 Memo bevoegdheid beleidsregels

2.5.4 Memo Kamerbrief voortgang aanpak Stikstof

De voorzitter geeft de fracties gelegenheid om aanvullende vragen over het stikstofdossier te stellen.

De heer Fiscalini wijst erop dat er in februari een nieuwe regel komt met betrekking tot het extern salderen. Hij stelt voor om het onderwerp te verschuiven naar de volgende Statenvergadering zodat men niet iedere keer achter de feiten aanloopt.

Gedeputeerde Bruins Slot meent dat FvD verwijst naar dier- en fosfaatrechten. Het Rijk moet met wetgeving komen en heeft als termijn februari. Als PS op een ander moment willen debatteren, is het aan de Staten om dat te besluiten, maar zij verwacht dat er de komend periode regelmatig nieuwe ontwikkelingen zullen zijn. Daarom informeert de gedeputeerde met haar brief van 21 januari over de laatste stand van zaken. Een week later zal de situatie op een aantal punten gewijzigd zijn.

De heer Westerlaken neemt aan dat de heer Fiscalini bedoelt dat de Staten dan zo adequaat mogelijk geïnformeerd kunnen worden. Het is wat vreemd om wetgeving uit Den Haag te bediscussiëren. Gedeputeerde Bruins Slot vult aan dat het niet leidt tot een verandering van de beleidsregel. De provincie heeft de dier- en fosfaatrechten uit de beleidsregels gehaald. Er vond een vermenging plaats van provinciaal en landelijk beleid en het leek zuiverder om die van elkaar te scheiden.

De voorzitter vat het proces als volgt samen.

- Op 21 januari stuurt de gedeputeerde een brief aan de Staten ter informatie. Over de inhoud kan eventueel een debat gevoerd worden.
- Tot en met de ochtend van 23 januari is het mogelijk om technische vragen in te dienen.
- De beantwoording vindt plaats op 27 januari.
- Het debat staat op 29 januari in de Statenvergadering geagendeerd.

De heer Westerlaken probeert de stikstofdiscussie te volgen als Statenlid en als geïnteresseerd burger. Hij heeft begrepen dat het grootste deel van de regelgeving en wetgeving op het terrein van de stikstofregelingen uit de Tweede Kamer komt. Voor de provincie is het vooral zaak om het goed uit te voeren. Hij vraagt zich af waarover gedebatteerd kan worden.

Volgens de voorzitter gaat de brief daar juist over. Als het weinig is, is de discussie sneller afgelopen. Gedeputeerde Bruins Slot ziet haar bevoegdheden op basis van de Wet Natuurbescherming als haar wettelijke basis.

2.6 Memo stand van zaken Mariniers Kazerne Doorn

Dit punt is opgewarderd door CDA, SGP en GroenLinks.

Gedeputeerde Van Essen verwijst naar de vraag van het CDA over een alternatieve locatie die de staatssecretaris op het oog zou hebben voor de huisvesting van de mariniers. Daarvan is hem niets bekend. De staatssecretaris moet een besluit nemen over de verhuizing. Hierover heeft op 26 november een algemeen overleg plaatsgevonden met de Kamer. De staatssecretaris heeft toen benadrukt dat zij hecht aan een zorgvuldige afronding, met name met de medezeggenschapsraad, voordat zij verdere besluiten neemt. De provincie heeft dat proces te respecteren.

De gedeputeerde heeft hierover nauw contact met wethouder Rob Jorg van de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Zij delen de mening dat er snel duidelijkheid moet komen over de locatie van de mariniers. Dat is van belang voor de gemeenten Utrechtse Heuvelrug en Vlissingen en zeker voor de mariniers, hun gezinnen en andere betrokkenen. Zijn voorganger heeft dit in mei 2019 nog aangegeven in een gesprek met de staatssecretaris. Deze ochtend heeft de wethouder in het AD de staatssecretaris opgeroepen om de knoop snel door te hakken. De gedeputeerde onderschrijft dit. Mocht een besluit van de staatssecretaris leiden tot een verzoek van defensie om mee te denken over een nieuwe, andere locatie, dan ontstaat er een nieuwe situatie die om eigen afwegingen vraagt. Het is niet handig om daarop vooruit te lopen.

In Doorn is de antiterreureenheid MARSOF gelegerd. Dit is een specifieke eenheid die centraal in het land gelegerd moet blijven. Ook daarvoor moet een alternatieve locatie gevonden worden. De

provincie heeft eerder aangegeven bereid te zijn om te helpen zoeken naar een locatie voor die eenheid. Dit heeft nog niet tot een concrete vraag van defensie geleid.

Mevrouw Koelewijn deelt mee dat het CDA in de provincie heeft rondgekeken. Het verbaast haar dat de locatie Leusderheide, een bestaande oefenlocatie - ook van de mariniers, niet is meegenomen. Mocht dit aan de orde zijn, dan kan zij alvast aangeven dat de gemeente hier open voor staat.

Er is een pauze in het proces. De heer Suna ziet graag dat daarna overlegd wordt met gemeenten over op welke wijze woningbouw gerealiseerd kan worden en de rol van de provincie daarbij. Hij vraagt of in het voortraject die stappen al gezet zijn, met de Omgevingsvisie in gedachten.

Gedeputeerde Van Essen memoreert dat GroenLinks hierover technische vragen had gesteld. Er was een gezamenlijk traject. Dat is op pauze gezet toen de onzekerheid kwam over de verhuizing. Dit wordt opgepakt zodra er zekerheid is.

De heer Suna benadrukt dat tijdens de pauze de twee opties voorbereid kunnen worden.

Gedeputeerde Van Essen zegt toe dit onder de aandacht van wethouder Jorg te brengen. Hij kan niet inschatten of er stappen gezet kunnen worden die niet al genomen zijn. Dat zou ambtelijk nagegaan moeten worden. Hij dankt de heer Suna voor de suggestie.

De heer Hazeleger meent dat de plannen klaarliggen. De participatiefase is doorlopen. Het wachten is op de beslissing van de staatssecretaris. Daarom heeft zijn fractie het college opgeroepen om druk uit te oefenen op de staatssecretaris voor een snelle beslissing.

2.7 [Statenbrief benoeming Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit 2019](#)

Dit punt is opgewarderd door GroenLinks en VVD.

Gedeputeerde Van Essen is het eens met de VVD dat het goed zou zijn als PS zelf een rol richting de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (PARK) pakken. De PARK is adviseur van GS maar ook van PS. Dit kan op verschillende manieren. Naast de kaders die PS stellen via de begroting zijn er evaluatiebijekomsten met de PARK en heeft de PARK regelmatig bilaterale contacten met Statenfracties. Dat is een manier om de voortgang en de koers van de PARK te beïnvloeden en hierover van gedachten te wisselen. Als de Staten hiervoor meer willen optuigen, dan is dat natuurlijk mogelijk. PS kunnen daartoe initiatief nemen. Het college wil dat faciliteren.

Het nieuwe concept werkprogramma komt binnenkort terug in de commissie. Dat is een goede gelegenheid om hierover van gedachten te wisselen.

Een ander belangrijk aandachtspunt is de samenwerking tussen PCL en PARK. Beide vullen hun rol in met iets andere accenten, de PARK is meer gericht op ontwerp onderzoek op projectniveau, met daarbij de focus op ruimtelijke kwaliteit. De PCL is meer agenderend en houdt zich bezig met maatschappelijke vraagstukken op het gebied van de leefomgeving. De verschillende insteken zijn waardevol en maken dat ze complementair zijn. De onderlinge afstemming, de samenwerking tussen PCL en PARK verdient aandacht. Dit is daarom opgenomen in de beide benoemingsbrieven. Beide werken momenteel aan hun werkprogramma. De gedeputeerde hoopt en verwacht dat zij hieraan aandacht zullen besteden.

De heer Karatas vraagt of er concrete ideeën zijn. Bij de herbenoeming van PCL hebben PS en GS de wens geuit dat PCL en de PARK gaan samenwerken. Het blijft bij het nadenken hierover.

Gedeputeerde Van Essen antwoordt dat PCL en de PARK onafhankelijke adviseurs zijn en zelf hun werkprogramma maken. De werkprogramma's worden aan de Staten voorgelegd. Dat is het moment om te bespreken hoe zij de samenwerking zien en of het idee voldoende is opgepakt. PS kunnen de samenwerking ook zelf oppakken.

De heer Karatas concludeert dat er geen concrete ideeën zijn.

In aanvulling op voorgaande spreker vraagt mevrouw Bittich of PCL zelf ideeën heeft over hoe dit zoveel mogelijk samen kan gaan, hoe de commissie aankijkt tegen de aanstelling van de PARK.

Gedeputeerde Van Essen verwacht dat PCL en PARK hieraan aandacht besteden in hun werkprogramma en dat zij met ideeën komen over hoe hier invulling aan gegeven kan worden. Mevrouw Bittich vraagt of er wat gepolst is, of er ideeën zijn, wat hun indruk is.

Gedeputeerde Van Essen wijst op wat hij zojuist geantwoord heeft. Hij wil niet vooruitlopen op de werkprogramma's. De aanstellingsbrief van de PARK is van heel recent.

De PARK heeft ideeën over de verdere doorontwikkeling van de PARK. De PARK wil aan de slag met vormen van samenwerking, met name met onderwijs maar ook met de PARK van andere provincies, met het College van Rijksadviseurs en het Planbureau voor de Leefomgeving. De Park heeft opdracht gekregen om aan die zaken aandacht te geven in het werkprogramma.

Om de PARK effectief te laten zijn, is het belangrijk dat er een goede gesprekspartner in het Provinciehuis is. Daarom komen er meer medewerkers die in huis invulling kunnen geven aan ontwerpend onderzoek. Dat raakt breder hoe de provincie werkt. Staat de provincie voldoende open voor nieuwe ideeën, voor een andere manier van werken, voor innovatie en dan met name in de fysieke leefomgeving? Bij agendapunt 2.9 komt de evaluatie van het Innovatieprogramma Fysieke Leefomgeving (IFL) ter sprake. Dat is een programma dat hierop focust, waar aan die manier van werken invulling gegeven kan worden, naast de implementatie van de Omgevingsvisie.

2.8 [Memo GS gedeputeerde Van Essen 7 bedrijventerreinen - uitvoering motie 145](#)

Dit punt is opgewarderd door de VVD.

Gedeputeerde Van Essen stelt dat het goed is om onderscheid te maken tussen de zeven bedrijventerreinen en het verdere beleid op het gebied van bedrijventerreinen. De VVD vraagt hoe de voorwaarden voor de zeven zich verhouden tot het afwegingskader bedrijventerreinen. In de nieuwe systematiek worden locaties voor verstedelijking niet meer op voorhand in de verordening opgenomen, dus ook niet de uitbreidingen van de zeven bedrijventerreinen. De voorwaarden waaraan nieuwe ontwikkelingen moet voldoen, zoals de mobiliteitstoets, blijven in de verordening. In de kern blijft dat ongewijzigd ten opzichte van de PRS/PRV.

De aanvaardbaarheid van de zeven uitbreidingen staat niet ter discussie. Daarom zullen GS, als zij met de regionale programmering aan het werk gaan, de zeven uitbreidingen expliciet benoemen in het kader voor de regionale programmering die dit jaar wordt vastgesteld. Een zekere voorrangpositie voor die bedrijven is daarmee gegarandeerd en dat maakt dat de gemeenten ermee verder kunnen gaan.

Als het gaat over bedrijventerreinen in het algemeen is het de inzet om in de programmering doelstellingen op te nemen, waarbij GS selectiever en terughoudender zullen zijn, voor de uitbreiding van bedrijventerreinen. Dat kan door de omvang van de uitbreidingen in de kaderstelling voor de programmering te beperken en door doelstellingen op te nemen, bijvoorbeeld op het gebied van duurzame ontwikkeling van de bedrijventerreinen. Hierover wordt gesproken bij de kaderstelling van de regionale programmering. De Staten zullen de kaderstelling vaststellen. De eerste kaders worden voor de zomer aan de Staten voorgelegd.

GroenLinks vroeg waarom de zeven bedrijventerreinen in de programmering en niet de verordening worden opgenomen. Dit is de nieuwe systematiek.

De heer Westerlaken constateert een verschil in de tekst die de gedeputeerde uitspreekt en de tekst in de memo. De gedeputeerde spreekt over een 'zekere preferente positie' en in de tekst staat 'een preferente positie'.

Volgens gedeputeerde Van Essen wordt hetzelfde bedoeld. Het is zeker een preferente positie.

2.9 [Statenbrief eindrapportage Innovatieprogramma Fysieke Leefomgeving \(IFL\)](#)

Dit punt is opgewarderd door de VVD.

De heer De Heer deelt mee dat zijn fractie heeft geprobeerd om dit punt op te waarderen. Hij stelt de volgende vragen:

- Is de doelstelling van het programma bereikt, een effectievere rolkeuze van de provincie?
- Zijn er veel lessen geleerd voor het opstellen van het volgende programma?
- Is de opbrengst van dit innovatieprogramma bruikbaar voor het opstellen van de sociale agenda?

Gedeputeerde Van Essen memoreert dat de evaluatie van het IFL 2016-2019 voorligt. De VVD kijkt vooruit, naar het nieuwe programma. GS doen dit ook en op basis van de evaluatie wordt gekeken naar hoe hiermee verder wordt gegaan. Daarbij speelt de vraag hoe de nieuwe aanpak zich verhoudt tot andere programma's en werkwijzen. Hierover is bij de begroting al gesproken.

GS willen in ieder geval innovatief werken bevorderen, daarom is een dergelijk programma heel belangrijk. De gedeputeerde is het eens met de VVD dat concrete projecten een goede manier zijn om dat te doen.

In het programma IFL 2016-2019 was aangegeven dat voor inzet, middelen en doelen de volgende verdeling gekozen zou worden: 70% van de middelen ging naar concrete casussen (het was de bedoeling dat 15 casussen uitgevoerd werden waarbij nieuwe instrumenten en werkwijzen uitgetoetst en geëvalueerd werden), 15% van het budget was bestemd voor evaluaties en toetsing van de nieuwe werkwijze op bruikbaarheid en de validatie daarvan (dit zou moeten uitmonden in tenminste vijftien evaluaties en de realisatie van vijf leerplatformen) en 15% van het budget was voor ontwikkeling van benodigde competenties en vaardigheden, intern (met name ambtelijk) maar ook binnen de betrokken netwerken. Deze doelen zijn de afgelopen vier jaar gerealiseerd in de casussen. De Staten hebben dit in een uitgebreide evaluatie kunnen lezen. Gezien de aard van het IFL, een innovatieprogramma, zijn de doelstellingen gericht op de ontwikkeling van de nieuwe werkwijze en instrumenten, het evalueren daarvan en het borgen ervan in de ontwikkeling van bijvoorbeeld medewerkers en netwerken. Voor het nieuwe IFL zouden vergelijkbare doelen geformuleerd kunnen worden. Hij hoort graag of dit aansluit bij wat de VVD voor ogen heeft.

Het antwoord klinkt solide. Mevrouw Van Gilse hoort graag hoe andere fracties hierin staan.

De heer De Heer laat weten dat zijn fractie door wil gaan op de ingeslagen weg. Daarbij zou er meer aandacht voor de sociale kant kunnen zijn. Hij kan zich voorstellen dat een volgend innovatieprogramma meer over de sociale agenda zou gaan.

De heer Hazeleger leest in de brief dat de provincie aan de slag gaat met een nieuw werkprogramma van het Innovatieprogramma 2020 -2023. Hij hoopt dat GS hierover een stuk ter informatie of bespreking voorleggen zodat de Staten hierover kunnen spreken. Dat is het moment om in te gaan op de vraag van de VVD.

Mevrouw Koelewijn verwijst naar de maatschappelijke opgave op het gebied van langer thuis wonen. Zij vraagt of dit meegenomen kan worden.

Gedeputeerde Van Essen licht toe dat het doelstellingen betreft op het gebied van werkwijzen, methoden en het evalueren en borgen ervan. Tegelijkertijd gaat het om concrete casussen. De vraag is dan op wat voor type casussen dit wordt toegepast. Gezondheid en langer thuis wonen is een actueel en belangwekkend thema. De gedeputeerde kan zich voorstellen dat voor wat bredere casussen op dit terrein gekozen wordt. Hij zegt toe de suggesties mee te nemen.

De ChristenUnie vraagt of de lessons learned opschaalbaar zijn. De aanbevelingen zijn inderdaad van waarde voor de hele provinciale organisatie. Tijdens de looptijd van het afgelopen IFL is nauw samengewerkt met het programma Implementatie Omgevingswet. De aanbevelingen in de eindrapportage worden meegenomen in het traject van het aanpassen van de manier van werken van de Omgevingswet, juist de implementatie van de Omgevingswet vraagt om een andere houding, andere werkwijzen en methodes. Men verwacht dat hier veel kruisbestuiving kan plaatsvinden. De gedeputeerde dankt de ChristenUnie voor de suggestie over de sociale agenda. Hij gaf al aan dat hier rekening mee gehouden wordt.

2.10 Memo stand van zaken Paleis Soestdijk

Dit punt is opgewaardeerd door GroenLinks.

Mevrouw De Jong benadrukt dat Paleis Soestdijk belangrijk erfgoed is. Het is goed dat de provincie eraan bijdraagt. Er is een gat ontstaan van €11 miljoen. In de memo staat dat de overheden met elkaar en met de MeyerBergman Erfgoed Groep spreken. Het is in eerste instantie een tender die werd uitgeschreven door de Rijksoverheid. Zij vraagt hoe het Rijk hierbij betrokken is.

Gedeputeerde Van Essen antwoordt dat de inzet van de provincie is om samen met de gemeenten Baarn en Soest bij de MeyerBergman Erfgoed Groep en bij het Rijk dit proces tot een goed einde te brengen. Het Rijk is een belangrijke partij om aan tafel te hebben. De doorontwikkeling van het Paleis moet doorgang kunnen vinden op een manier die recht doet aan de grote cultuurhistorische waarde van Soestdijk, maar ook aan de bijzondere natuurwaarden in dit gebied en de andere provinciale en maatschappelijke belangen die spelen. De uitkomst van het proces is afhankelijk van de gesprekken die hierover worden gevoerd. De gedeputeerde zegt toe PS te informeren zodra er meer bekend is.

De heer Weyers leest stukken over de eigenaar in de Volkskrant en het AD. Het lijkt alsof nagegaan wordt waar het tekort van €11 miljoen neergelegd kan worden. Het argument daarbij is dat bij de overdracht van bevoegdheden van Rijk naar provincie de spelregels zijn veranderd. De provincie wordt als veroorzaker gezien en zou het bedrag moeten betalen. Hij vraagt hoe de provincie hierin staat. Kan de gedeputeerde garanderen of toezeggen dat niet (een deel van) de rekening bij de provincie wordt neergelegd?

Gedeputeerde Van Essen noemt de situatie precair en lastig. Eerder heeft hij de voorgeschiedenis geschetst in een Statenbrief, de historie op het punt van de regelgeving en de huidige situatie. Het is van belang om gezamenlijk tot een oplossing te komen. Er dreigt een impasse. Het is, gezien de grote belangen die spelen, de opgave voor de initiatiefnemer en de overheden om die impasse te doorbreken. Hij begrijpt de insteek van de initiatiefnemer bij de krantartikelen. Tegelijk zijn het ondernemers en die hebben een ondernemersrisico. Het proces loopt.

De heer Weyers herinnert aan zijn vraag aan de initiatiefnemer in de vorige commissievergadering hoeveel bedrijfsleven klaar staat, of er al als/dan onderhandelingen zijn gevoerd. Het antwoord was wat passief. Dit geeft de indruk dat er niet veel gebeurd is en dat er weinig energie in wordt gestoken. Er wordt gesproken over een passende oplossing. Het echte probleem is het concept dat daarna komt. Hij denkt dat er tot in lengte van dagen geld bijgepast moet worden. Bij een goed concept in een dergelijk project, mag €11 miljoen geen probleem zijn. GS mogen hier strakker in zitten. Er zou een passende oplossing moeten komen waarbij de provincie de beurs gesloten houdt. Gedeputeerde Van Essen wijst erop dat woningbouw een belangrijk onderdeel is van het verdienmodel. Als een deel daarvan niet doorgaat, zal dit financiële consequenties hebben voor de initiatiefnemer. Er zijn bedrijven aangehaakt bij het project, dat is onderdeel van het plan. De gedeputeerde kan niet in de businesscase van de ontwikkelaars kijken. De oproep om hen te stimuleren om creatief te zijn, is terecht. Het zijn immers ondernemers.

Mevrouw Broere wijst erop dat het Paleis gesloten is, de verwarming is uit. Dat komt niet ten goede aan het Paleis. Het zou goed zijn om haast te maken. Op het moment dat mevrouw Broere bij de onderhandelingen was, was er alleen sprake van te bouwen woningen op het Marechaussee-terrein en niet verder dan dat. Dit is wat toegewezen is. Is het willen bouwen buiten het Marechaussee-terrein toen aan de orde geweest?

Mevrouw Hoek herinnert eraan dat in de vorige commissievergadering werd gezegd dat de spelregels gaande het proces zijn veranderd. Zij vraagt of dit klopt.

Ook volgens gedeputeerde Van Essen is spoed geboden. Duidelijkheid is goed voor alle betrokkenen.

In het plan van de MeyerBergman Erfgoed Groep was altijd woningbouw voorzien op een terrein van 6,1 hectaren. Dat was dus voor een deel buiten het Marechaussee-terrein. Er is een groter aantal woningen op dezelfde oppervlakte gepland waarvan een deel problematisch is.

Volgens de gedeputeerde zijn de spelregels niet veranderd. Toen dit nog Rijksbeleid was, bestond ook een herplantplicht voor oude bosgroeiplaatsen. Maar wil men kijken naar hoe de overdracht van bevoegdheden is gegaan, dan verwijst spreker naar de Statenbrief waarin dit uitgebreid staat beschreven.

De berichten in de media zijn wat kort door de bocht. Ze doen niet helemaal recht aan de geschiedenis en is geen juiste weergave van zaken.

Mevrouw Hoek brengt naar voren dat men blij moet zijn met ondernemingen die bereid zijn om geld te investeren in het Paleis. Zij willen er niet zozeer rijk van worden, ze hebben de drang om erfgoed te behouden. Dat is iets om respect voor te hebben.

Gedeputeerde Van Essen onderstreept de woorden van mevrouw Hoek. Het is een mooi plan. Het is een stuk erfgoed dat een koninklijke toekomst verdient. Dat vraagt om een constructieve houding om naar een oplossing toe te werken, maar wel met een zakelijke bril. Het is zeker een uitdaging.

De heer Weyers benadrukt dat het vooral een bouwplan is, het bouwen van woningen en het verbouwen van een paleis. Het exploitatieplan erachter waarin investeringen terugverdiend kunnen worden is erg dun. Daar is niet veel energie in gestoken. Daar mag men kritisch op zijn.

3. TER KENNISNAME STUKKEN

3.1 [Statenbrief Tussenrapportage Hart van de Heuvelrug en vliegbasis Soesterberg medio 2019](#)

3.2 [Memo Statenleden Voorbereiding PIP Maarsbergen](#) incl. brief raad UH

3.3 [Statenbrief tussentijdse evaluatie Retailvisie](#)

3.4 [Statenbrief Voorontwerp Maarsbergen incl. regels, toelichting en verbeelding PIP en uitg. brief](#)

3.5 [Memo voortgang Geluidswal Veldhuizen](#)

4. SLUITING

De voorzitter sluit de vergadering van de informatieve commissie en wenst iedereen plezier bij de Nieuwjaarsborrel.